

SZASZRÉGEN 'ES VIDÉKE

KULTÚRA •
EGYHÁZ •
KÖZÉLET

XXI. évfolyam 9. (247.) szám, 2019. szeptember

Lélekiskola

Tanévkezdés – ünnep a gyermeknek, a szülőnek, az egész országnak.

Már őszi szél dúdol a sárguló lombokon, de itt, az iskola udvarán a viháncoló, friss vérű gyermek fecskesereg egy új tavaszt hirdet. Be édesek, be kedvesek ezek a szöszö, barna, fekete hajú, csillogó szemű lurkók, piros virágos jókedvűk, csikótüzű elevenségük lenyűgöz. Minden porcikájuk „puskaporral” telített. Ők a gyermek fecskefiókák, itt tanulnak meg röplüni, a magasba szállni.

Az ünnepségen, az igazgató úr beszéde alatt azonban tépelődtek magukban: hogy fogják megérteni a nehéz tantárgyakat, a mateket, a fizit, a vegyit, a törcit meg a többit?

Kis barátaim, nem kell aggódnotok. Tanáraitok alaposan megmagyarázzák, csak jól oda kell figyelnetek, be kell tartanotok az utasításokat. És tudjátok meg, szerfelett izgalmas a tantárgyak titkaiba behatolni, megoldani a feladatokat. Olyan, mint egy kitűnő kalandregény olvasása. És milyen nagyszerű például egy matematikai feladattal megbirkózni: hadirendbe állítani eszed összes energiáit, megtalálni a helyes eljárást és – győzni. Kimondhatatlan öröm, lelkesedés és büszkeség tölti be ilyenkor egész lényedet... Fel hát, kis barátaim, fedezzétek fel, ismerjétek meg a világot, egészen a föld sarkáig, majd le a mélybe, egészen a lángoló magmáig, és felfelé, fel a magasba, egészen a csillagokig.

Mert ti lesztek a jövő szakemberei: mérnök, orvos, nevelő, asztalos, polgármester, képviselő s talán még tudós és űrhajós is. Szeressétek és becsüljétek az iskolát. Ő tesz egész emberré titeket, hogy

megálljatok a lábatokon. Órizzétek lángját mindhalálig. Gondoljátok meg, milyen csodás a tanulás, milyen gyönyörűen zeng az énekdarab, milyen szívhezszóló a vers, az irodalmi idézet, milyen pompás szerepelni, kirándulni, a tábortűz körül táncolni... Hát a futballmérkőzések! Neki a labdának, és előre, előre, lőjj és... góóóó!

Hallottad, megkezdődött!

Kis barátaim, munkára hát! Legyen mindig előttetek: órizzétek, ápoljátok szép anyanyelvünket. Kedves óvónők, tanítók, tanárok! Jóllehet különösen nehéz a magyar nyelvű oktatás, mégis helyt kell állniuk. Muszáj! Talán segíthettek néhány ötlettel. Mindenekelőtt szeretni kell a gyermeket. Hassa át az egész tevékenységet a lélekmelegség, a bizalom szelleme. Hatékonyabban kell felhasználni az érzelmi ráhatást, az érzelmeknek döntő jelentőségük van a cselekvésben. Biztosítani kell a képességek felelesztésének az elvét – hadd haladjon előre, aki tud. Arra kell nevelni a tanítványokat, a családot, nemkülönben a helyi közösséget, hogy bátran vallják magyarságukat, keresztény hitüket, nemzeti és népi hagyományukat. Lelkesítsen Ady Endre biztatása:

*Hős harc az Élet és megélni szép,
Ha hozzáedzik tüzes szív-kohók
Ifjú vitézlk lengeteg szívét.*

Az új tanév alkalmából minden tanügyi dolgozónak, kis és nagy iskolásnak erőt, egészséget, kitartást és sok-sok sikert kívánok!

KAJCSA JENŐ

Jeles napok szeptemberben

1939. szeptember 1-jén Németország megtámadta Lengyelországot, kezdetét vette a II. világháború. A II. világháború emléknapja.

3-án (1813) született **Eötvös József** jogász, író.

4-én (1805) született **gróf Mikó Imre** történész, mecénás.

9-én (1828) született **Lev Tolsztoj** orosz író.

Szeptember **4-e** a keresztény egység napja.

1802. szeptember **19-én** született **Kossuth Lajos** államférfi.

19-én (1922) született **Majtényi Erik** költő, író.

20-án (1897) született **Tamási Áron** Kossuth-díjas író.

21-én (1791) született **Széchenyi István** politikus, író, polihisztor, közgazdász.

A magyar dráma napja – 1883-ban e napon tartották Madách Imre Az ember tragédiája című drámái költeményének ősbemutatóját.

27-én (1772) született **Kisfaludy Sándor** költő.

28-án (1817) született **Tompa Mihály** költő, a népi-nemzeti irodalmi irányzat egyik legjelentősebb képviselője, református lelkész.

30-án (1887) született **Kelemen Lajos** levéltáros, történész.

30-án (1927) született **Bajor Andor** író, költő.

Gróf Széchenyi István

Idézetek

Gróf Széchenyi Istvánt (Bécs, 1791. szeptember 21. – Döbling, 1860. április 8.) a „legnagyobb magyar”-nak tartják. Kossuth Lajos – egyik legnagyobb politikai ellenfele – ekképp méltatta: „polgári erényben nagy férfiak, minő például az, kit én, nem gyáva hízlegésből, hanem meggyőződésből, a magyarok legnagyobbikának szoktam nevezni”.

Tanításai, gondolatai nagy része napjainkban is igencsak aktuális. Idézünk néhányat:

„Minden nemzetnek olyan kormánya van, aminőt megérdemel. Ha valami oknál fogva ostoba vagy komisz emberek ülnek egy bölcs és becsületes nép nyakára, akkor a nép azokat a silány fickókat minél hamarabb a pokol fenekére küldi! De ha egy hitvány kormány huzamosan megmarad a helyén, akkor bizonyos, hogy a nemzetben van a hiba. Akkor a nemzet aljas vagy műveletlen!”

„A magyar szó még nem magyar érzés, az ember, mert magyar, még nem erényes ember, és a hazafiság köntösében járó még korántsem hazafi. S hány ily külmázos dolgozik a haza meggyilkolásán...”

„A nemzet nagysága, boldogsága mindig csak magában a nemzetben rejtezik.”

„Egyesült erővel iparkodjunk azon, hogy Magyarországon egy ember se legyen kenyér és ruházat nélkül, földél és szakismeret nélkül, és az erkölcsi műveltséget senki se nélkülözze.”

Gróf Széchenyi István – Barabás Miklós festménye

„Csak a gyenge szereti önmagát, az erős egész nemzeteket hordoz szívében.”

„Az emberi nemnek hivatása nem rontás, pusztítás, megsemmisítés, hanem hogy munkáljon, alkosson, teremtsen.”

„...munkálni nagyban, s ha nem lehet, munkálni kicsiben, de munkálni mindig, másban csak akkor keresni elmaradást, mikor már rajtunk nem múlt, s mindenekelőtt kötelességet teljesíteni, ha más nem teljesíti is.”

„Nem arrul kell annyira aggódunk: mit tartanak felőlünk, mint inkább, mik vagyunk? A belbecs legelső, s aztán jó a jó hír, mely a belbecsnek habár késő, de bizonyos követője s következése.”

„A legcifrább szavaknak sincs hitele ott, hol tények bizonyítanak

ellenkezőt.” „Az ember csak annyit ér, amennyi hasznot hajt embertársának, hazájának s ezáltal az egész emberiségnek...”

„A tökéletesség felé vezető út csak az lehet, melyen az ember a közjóért munkálkodhatik.”

„...hazát nem alkot holt föld, hanem élő ember...”

„Sokat kell tanulnia az embernek ahhoz, hogy megtudhassa, milyen keveset is tud.”

„Sokan azt gondolják: Magyarországon – volt; én azt szeretném hinni – lesz!”

„Szabadságát az ember rendszerint akkor becsüli, amikor már nem szabad, vagy ha szabadságát végtelen áldozatokkal vívta ki.”

SZERK.

Helytálló elődeink (11.)

Márk Gergely, a rózsasember (1923–2012)

Szászrégen szülöttjei között számos olyan személyt tarthatunk számon, akik munkásságukkal öregbítették szülővárosuk hírnevét. Közülük is kiemelkedik Márk Gergely, a nemzetközi hírű rózsasemesítő kertészmérnök.

Márk Gergely 1923. október 27-én született Magyarrégenben. 1937-től Marosvásárhelyen tanult kertészetet, de tanulmányait a háború miatt meg kellett szakítania. Dániában angol hadifogságba esett, ahonnan megszökött, s kalandos úton jutott el Budapestig. 1946-tól az Agártudományi Egyetem Kert- és Szőlőgazdaság-tudományi Karára járt. Hogy megélhetéséről gondoskodjon, a tanulás mellett vagont rakodott. Két műszakban dolgozott, délután háromtól másnap reggel hétig, hogy délelőttönként előadásokra mehessen. 1950-ben végzett az egyetemen, és még ebben az évben az akkor induló Kertészeti Kutatóintézetben helyezkedett el a dísznövényosztályon. Domokos János professzor irányítása alatt sajátította el a szakma legfontosabb tudnivalóit. Összegyűjtötte a Magyarországon található rózsafajtákat, tulajdonságaikat rendszerezte, fenológiai értékmérőt dolgozott ki. Az első rózsakiállítás szervezője volt 1959-ben, melyet a Györgyháza nevű épületrészben rendeztek be. Az úttörő kezdeményezés megvalósításában barátai segítettek: Forrai Gábor, az Operaház díszlettervezője és Somogyi József szobrászművész. Már az első kiállításnak is nagy sikere volt, négy-ötezer látogatóval, a későbbi években 30-40 ezer ember is megfordult a kiállításokon.

A gyűjteményt külföldről vásárolt fajtákkal gyarapította, hogy Budatétényben létrehozza a nagy magyar rózsagyűjteményt – az első Rozáriumot, mely fénykorában elérte a 2740 fajtát, hat hektáros területen. A Rozárium megnyitására 1963 májusában került sor. A gyűjtemény kb. 2700 fajtát mutatott be. Budatétény nevű saját nemesítésű rózsája Hamburgban aranyérmet nyert az 1963-as Nemzetközi Kertépítészeti Kiállításon (IGA). Több mint 600 fajtát törzskönyvezett, nyugdíjba vonulásáig 125 fajtát állított elő, amelyek közül 22 részesült állami elismerésben. Nyugdíjazása után 463 fajtát nemesített, és ebből 164 kapott állami elismerést. Fajtáit a Trianonban elszakított és a jelenlegi Magyarország városairól, földrajzi helyekről, történelmi személyiségekről, a

magyar szentekről és híres emberekről nevezte el. Törökbálinti birtokán létrehozta a Magyar Rózsák Kertjét, amely nemesítői munkájának színtere és bemutatója. Fajtái közül kiemelkedik az Árpád-házi Szent Erzsébet emléke nevű futórózsa, mely Rómában 2000-ben aranyérmes lett. Ennek töveit minden évben ajándékkul adta a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia által 1999-ben alapított Szent Erzsébet Rózsája díj kitüntetéttjének.

Négy könyvet és számos szakcikket írt, melyek több nyelven is megjelentek. Első könyve, a *Rózsza* 1959-ben került az olvasók kezébe. Ezt követte a *Kis rózsakönyv*, majd a *Rózsák zsebkönyve*. Utolsó kötete 2004-ben került kiadásra *Magyar rózsák könyve* címmel.

Munkásságát több kitüntetéssel is elismerték, 1999-ben kapta meg a Magyar Köztársaság Arany érdemkeresztjét, 2002-ben az Arany János Közalapítvány a Tudományért Darány Ignác szakkuratóriumi díját vehette át. Életéről 2011-ben Mohi Sándor forgatott dokumentumfilmet *A Rózsasember: Márk Gergely* címmel.

2012. november 28-án hajtotta fejét örök nyugalomra.

Forrás: <https://www.petofiprogram.hu/tudastar/rozsasemberemlekezete>

MARJAI ÉVA

A Szászrégen és Vidéke főtámogatói:

*Prodplant Impex Kft., RMDSZ és Communitas Alapítvány,
az RMDSZ szászrégeni szervezete, Csillag Egyesület.*

Támogatók:

*Máthé Márta, Rázmán
Erzsébet, Szabó Erzsébet,
Borsos Mária, Darabont
Anna és Ercsei Rozália –
Szászrégen, Ráduly
Anna – Marosvásárhely.
Köszönjük!*

Disznajói falunapok

700 éves a falu

Egy kis történelem

Augusztus harmadik hétvégéjén Marosvécs Polgármesteri Hivatala, az RMDSZ helyi nőszervezete, a disznajói Reménység Alapítvány szervezésében sor került az immár hagyományos disznajói falunapokra.

Disznajót az oklevelek első ízben 1319-ben említik, amikor III. Losonczy Dénes fiai, Tamás, Dezső és István megosztottnak az apjuktól örökölt Felső-Maros menti birtokokon. Dezsőnek jutott: Bátos, Vajola, Szászszakál (a mostani Erdőszakál), Disznajó, Veresszék, Felfalu, Lövér. A birtokmegosztásnak nemcsak a XIV., hanem a későbbi századokban is fontos szerep jutott a Felső-Maros mente gazdasági, társadalmi és kulturális viszonyai alakulásában.

1319-ben a Dezsőnek jutott falvak közül Bátos és Disznajó voltak a legjelentősebbek. 700 éves tehát kedves szülőfalunk, Disznajó. Méltó módon szerettük volna megünnepelni ezt a kerek évfordulót, és úgy érezzük, ez sikerült is.

Támogatók, szervezők

A Marosvécsi Polgármesteri Hivatal támogatásával, Vita István alpolgármester segítségével, az RMDSZ disznajói nőszervezetének lelkes hozzájárú-

Disznajó 700 éves

lásával reméltük maradandó élménnyé tenni ezt a hétvégét mindenkinek, aki ellátogatott a településre.

Első nap

Augusztus 16-án, pénteken délután felavattuk dr. Fráter Béla (1870–1935), híres dalszerző felújított síremlékét. Fráter Béla a neves Rhédey család sarja, anyjától örökölt disznajói birtokára 38 évesen költözött. Jelentős szerepe volt Disznajó kulturális életének fellendítésében.

A felújított síremléknél Molnár Sándor Disznajóról elszármazott református lelkész imádkozott, Zsigmond Dezső helyi lakos elénekelt Fráter Béla *A fonóban szól a nóta* című szerzeményét, az iskolás gyerekek Fráter-nótát adtak elő. Külön köszönet nekik, hogy a vakáció vége felé közeledve időt szakítottak a próbákra. Barabás Enikő és Vita Piroska tanítónők Fráter Béláról olvastak fel, Csósz Irma óvó néni Rhédeyek és Fráterek könyvéből tallózott. A sárpataki huszárok három képviselője tisztelgett és koszorúzott a sírnál, majd Ördög Ferenc polgármester és Vita István alpolgármester helyezte el az emlékező koszorúját. Jelen voltak a Vitézi Rend képviselői és

Emléktábla-avatás

helyiek is, sajnos elég kevés számban.

Ezt követően az ünnepség a 2009-ben, Zsigmond Ambrus alpolgármester mandátuma alatt felújított turulmadaras emlékműnél folytatódott, a Vita István alpolgármester hathatós közreműködésével a falu 700. évfordulójára elhelyezett emlékmű leleplezésére került sor. Az esemény fényét a sárpataki huszárok és a Vitézi Rend képviselői emelték. Büszkék vagyunk arra, hogy Csósz Irma óvó nénit, Disznajó „nagyasszonyát” is, érdemei alapján, méltónak találták, hogy vitézi címet viseljen, és április 27-én nemzetes asszonnyá avatták Kézdivásárhelyen.

Az emlékműnél ünnepi műsorra került sor: a zászlófelvonás, himnuszok eléneklése után Páll Botond disznajói ref. lelkipásztor áhítata következett. Ördög Ferenc, Marosvécs polgármestere és Vita István alpolgármester ünnepi beszédet mondott, és itt bekövetkezett a szabadtéri rendezvények szervezőinek rémálma. A reggel óta vonuló felhők a napsütést legyőzve hirtelen úgy gondolták, hogy ideje tiszteletüket tenni a 700 éves születésnapon, és hivatlanul be-toppantak. A műsor főszervezője és moderátora, Nagy Enikő lélekjelenlétét dicséri, hogy bekonferálta,

Tiszteletadók Fráter Béla sírja előtt

az ünnepség a kultúrotthonban folytatódik. Az immár nagyobb létszámú hallgatóság többé-kevésbé megázva igyekezett fedél alá kerülni, és a Vitézi Rend bemutatkozására már a kultúrban került sor. Itt előkerültek a zsebkendők is, mert szem nem maradt szárazon, miután a gyerekek előadták Bródy Szabadnak születél és az Ismerős Arcok Nélküled című dalait. Nagy Enikő és Vita Melinda pedagógusok tolmácsolásában Petőfi Sándor *Cserebogár, sárga cserebogár* és Reményik *Eredj, ha tudsz* sorai találtak utat a hallgatóság szívéhez.

Tisztelgő diákság

Pénteken este retrobulira került sor a kultúrház udvarán felállított színpadon. Kulcsár János DJ keverte profi módon a zenét, aki Keyer néven ismert zene-szberkekben, a kolozsvári OWPN szervezésében DJ-képző táborban is részt vett. Büszkék vagyunk rá, ígéretes jövő előtt áll.

A szombati nap is mozgalmas volt

Szombat reggel gulyásfőző verseny vette kezdetét, a műgyepes pályán a gyerekek sportrendezvényeken, ügyességi játékokon vettek részt. Vita Attila sporttanár vezeté-

sével idén új elemekkel bővült az eddigi „repertoár”, akadálypálya is volt, ami igazi kihívásnak bizonyult. A különböző versenyszámok győzteseit emléklappal jutalmaztuk, majd minden jelen levő gyerek csokit és üdítőt kapott. Mire elfáradtak, elkészült a finom gulyás, amiből mindenki annyit ehetett, amennyit bírt.

Délután az 50 évesek kortárstalálkozóján résztvevők köszöntése zajlott. Az 1929-ben született disznajóiak szép hagyományt teremtettek: 1979-ben először tartották az 50 évesek kortárstalálkozóját. 1980-ban felkérték

a Csósz házaspárt, hogy szervezzék meg, az óvo néni éneket is írt erre az alkalomra *Disznajói kultúrházban szól a muzsika* címen. 1979 óta évente megrendezésre kerül a Disznajón született 50 évesek kortárstalálkozója, idővel kinőtte magát, kibővült a falunapi rendezvényekkel. Az idei ünnepeltek tábora igencsak népes, harminckét 50 évest köszöntött a falu, akik Disznajó szülőttei, és bár nem mind szülőfalujukban élnek, erre az alkalomra hazatértek, összejöttek emlékezni. Az ortodox templom után a helyi református istenházában Nagy Ferenc lelkész tartott ünnepi istentiszteletet, Zsigmond Miklós és ifj. Nagy Ferenc lelkészek szolgáltatták az úrvacsorát az ünnepelteknek. Ezután a református temetőben koszorúztak az 50 évesek tragikusan fiatalon elhunyt kortársuk és Csósz Ferenc egykori szeretett tanító bácsijuk sírjánál. Az ünneplés a kultúrház udvarán folytatódott.

Az 50 éveseket köszöntötték a falu előljárói, majd megható ünnepség következett: a falu „veterán” tánccsoportja titokban próbált, és a nagy napra ismét összeállt egy tánc erejéig. Igazi meglepetés volt egykori vezetőjüknek, Zsigmond Tünde tanító néninek, aki szintén 50 éves. Az elemisták előadták az évszárói esernyős táncukat. Mary Poppins hiába énekelte, hogy „Mosolyogni kell!”, inkább zsebkendők kerültek elő, és még csak ezután következett az unokák verse, éneke. Zsigmond Kincső versben köszöntötte nagytáját, Kerekes Ágota édesapját. Kocsis Noémi népdalokat énekelt, Zsigmond Dóra szavalt, majd Vita Viktória saját verssel lepte meg az ünnepelteket, ünnepelőket. A műsor befejezéséként Rus Petru román népdalokat adott elő nagy átéléssel, majd cigánytáncok

Ötvenesek

következtek a tánccsoport előadásában.

Nagy Enikő, az RMDSZ nőszervezete elnökének ünnepi beszédéből idézve:

„Jó lenne a mai nap színes, zajos forgatagában egy pillanatra megállni, elcsendesedni. Ha ez sikerülne – ami igazi nagy kihívásnak tűnik –, talán az első érzés, ami eltöltene a szíveteket, a hála és köszönet lenne. Sok mindenért lehettek hálásak. Először is, hogy 50 éve ilyen sokan megszülethettek, szüleitek féltő, óvo szeretetével körülvéve, nagyon sokan közületek Csósz Ferenc tanító bácsi első osztályában ismerkedhettek a betűkkel, számokkal, és mindannyian részesei voltatok/lehattetek a fiatal, éppen Disznajóra került Csósz házaspár lelkes, lendületes kulturális, nevelő munkájának.

Kiváltságos csapat vagytok azért is, mert a ti találkoztok egybeesik szeretett szülőfalunk, Disznajó 700. évfordulójával, ezért még emlékezetesebb, nevezetesebb nap ez a mai. Nagy örömeinkre szolgál – és most a disznajói RMDSZ nőszervezete nevében beszélek –, hogy sikerült egy lelkes önkéntes csapat segítségével újra kiadatni Csósz óvo néni első könyvét. Nagy öröm számunkra, hogy Csósz Irma 1998-ban kiadott *Disznajó-monográfiáját újra megjelentethetjük, új „köntösben”, szellősebb, átláthatóbb formában tarthatja kezében a kedves olvasó. A könyv újranomtatását egy lelkes, önkéntes csoport munkája tette lehetővé. Egy hét alatt „nyomdakészre” dolgozták az eredeti szöveget: Barabás Abigél, Barabás Enikő, Ferenczi Tímea, Nagy Enikő, Vita Melinda, Vita Piroska, Vita Róbert és Zsigmond Aliz. Köszönet a Marosvécsi Polgármesteri Hivatalnak, Vita István alpolgármester-*

nek az anyagi támogatásért!”

Csósz Irma *Néphagyományok Disznajón* című könyvének dedikálására is sor került az 50 évesek találkozójával párhuzamosan.

Az esti buli előtt még egy nosztalgiázós, emlékezős, régi képekből, közös emlékekből összeállított, kivetítő beszélgetésre is lehetőség adódott az iskola épületében Barabás Enikő 50 éves jóvoltából. Jó volt együtt lenni, emlékeket idézve nevetni vagy könnyezni, újra egymásra csodálkozni, és tudni, hogy ennek a falunak a szülöttei, ahova mindig hazavárja őket valaki.

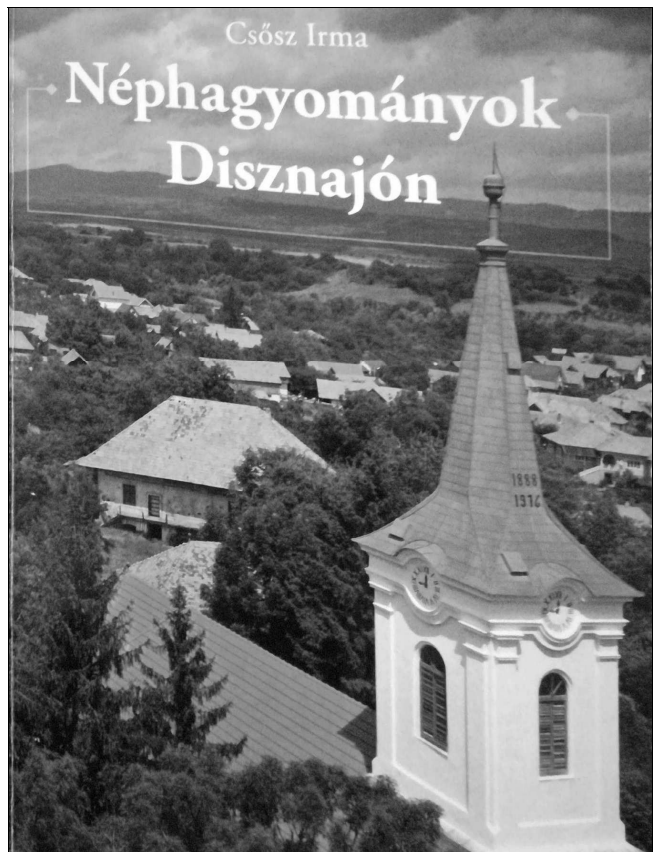
Szombat este a helyi Atlantisz együttes és Nagy Orsi utcabálon szórakoztatta a falu lakosságát és a vendégeket, majd a 4s Street együttes koncertje következett.

És következett a zárónap

Vasárnap délelőtt falunapi sportrendezvények zajlottak a műgyepes futballpályán, mialatt nagy bográcsban főtt a gulyás minden játékos és idelátogató számára.

Este kezdődött a Kentaur Soul együttes előadása, amelyet már nem kell bemutatni a Szászrégen és Vidéke olvasói számára. Külön büszkeség, hogy egyik tagja disznajói származású. A Kentaur Soult a Zanzibár követte. Jó zenével szórakoztatták a közönséget, remek hangulatot teremtve. Sajnos az utóbbi évek tendenciája azt mutatja, hogy egyre kevesebb a résztvevő, részben a rengeteg egy időben zajló fesztiválnak köszönhetően. Kis falunkból nagyon sokan külföldön élnek, lassan fogyunk, és ez meglátszik a falunapokon is.

Üdítő színfoltja volt a hétfvégenek a műgyepes pá-

Irma néni újra kiadott könyve

lya mögött felállított óriáscsúszda, kisvonat, ami főleg a gyerekek körében aratott osztatlan sikert.

A disznajói falunapok záróakkordja volt az éjfél előtt kezdődő tűzijáték, ez jelentette a 2019-es falunapi rendezvények, ünnepek végét.

Nehéz volt, de megérte

Az ilyen rendezvények sok tervezéssel, ötleteléssel, szervezéssel, utánajárással, időnként bosszúsággal járnak, de alkalmat teremtenek a találkozásra, szórakozásra. Mindannyiunknak szükségünk van „nagy találkozásokra”, bízunk benne, hogy lesz aki hazajöjjön, és lesznek akik hazavárják őket, és lesznek akik büszkén vallják magukat disznajóiaknak a következő 700 évben is.

**VITA PIROSKA
TANÍTÓNŐ,
DISZNAJÓ**

A sport is szerepet kapott

Akcióban a Kolping Család

A képzés, cselekvés és kölcsönös segítségnyújtás közössége

A szászrégeni Kolping Családot már ismertetük az elmúlt időszakban. Ezúttal néhány olyan tevékenységéről számolunk be, melyek a közelmúltban zajlottak közösségünkben. Ehhez azonban jó feleleveníteni, hogy a Kolping Család olyan szervezet, melynek középpontjában az ember áll mint személy. A szervezet a különböző tevékenységek révén az egyének képességét, tehetségének fejlesztését, életük felelős módon való megszervezését célozza. Tevékenységei a közjó megvalósítására irányulnak. Ennek megfelelően sajátos életszemlélete, küldetése és értékrendje van.

Alapítója, Adolf Kolping így nyilatkozott róla: „Ezt az egyesületet az egyház és a társadalom mezsgyéjére szeretném helyezni”. Az elesettek, a sebezhető, a segítségre szoruló felkarolását tűzte ki célul. Fontosnak tartotta, hogy párbeszéddel, ismeretátadással, tapasztalatcserével segítsék egymást az emberek. Mindehhez alapul szolgál a Jézus Krisztusba vetett hit, az egyház társadalmi tanítása, az alapító életpéldája. Aki tehát eziránt elkötelezett a szervezetben, tudja, hogy aktívan részt fog venni a helyi közösségi életben, és alapoznia kell a közvélemény érzékenységre a közjót célzó témák kapcsán. Összegezve tehát: a Kolping a képzés, cselekvés és kölcsönös segítségnyújtás közössége.

25 éves a gyergyói Kolping Család

Ennek szellemében próbál a szászrégeni Kolping család is megújulni, s miután sikerült szoros kapcsolatot kialakítania több erdélyi helyi Kolping szervezettel, július 27-én együtt ünnepelt a gyergyószentmiklósi csoporttal, amely akkor ünnepelte újraalakulásának 25. évfordulóját. Az ünnepségen több erdélyi Kolping Család képviseltette magát, de

Szászrégeni kolpingosok Gyergyóban

külföldi partnerek is jelen voltak. Az egynapos rendezvény szentmisével kezdődött, majd a vendégfogadó csoport 25 évének kiértékelésével folytatódott. Az ajándékátadást kulturális műsor követte, majd közös ebéddel zárult az ünnepség első fele. Délután a szászrégeni In Aeternum együttes szolgáltatta a talpalávalót, a fergeteges buli hajnalig tartott.

Ünnepelt

a maroshévízi szervezet

A gyergyói esemény után egy héttel a maroshévízi Kolping Család is 25 éves évfordulóját ünnepelte, melyen a szászrégeni szervezetet hárman képviselték. Az ünnepi szentmisén értékes tanításként hangzott el: „Az öröm és a bánat közös élményei összekovácsolják az embereket. Számunkra a Kolping: feladatérzékenység, hűség a szolgálatvállalásban, Isten-közetítés, közösségi élmény, állandó kapcsolat Istennel, egyéni karizmák hasznosítása a közösség és egyének javára, közösségi keresztény élet, a szeretet magasabb szintű megélése”.

20 esztendő az ivói Kolping-tábor

Augusztus 17-én az ivói Kolping-tábor létrejöttének 20. évfordulóját ünnepelték az erdélyi egyházmegye

Kolping családjai. Ebből az alkalomból 12 erdélyi szervezet jelentkezett. Jelen voltak a szászrégeniek is, ahol az *In Aeternum* együttes egyházi zenéje révén a szentmise áldozat magasztosságának örülhettek az ünneplők. A kulturális műsort a gyergyószentmiklósi csoport néptánca és a marosszentgyörgyi dalcsokra tette élményteljesebbé. A jelenlevők filmesített fényképsorozatról ismerhették meg az ivói tábor létrejöttének történetét Erhardt May bemutatásában. A közös ebédet rövid pihenő követte, majd a Kolping családok gulyásfőző versenybe neveztek be, és mivel minden csapatnak rendkívül finom lett az étke, „mindenki nyert” címen mókás címkéjű díjakat osztott ki a zsűri minden csapatnak. Az est hangulatát újból az *In Aeternum* együttes zenéje fokozta, éjszakába nyúló mulatsággal ért véget a rendezvény.

Mindezen élményeket annak szellemében osztottuk meg, amit Adolf Kolping is állított: „Ha megosztjuk örömeinket és bánatainkat, akkor együtt növekszünk”.

KISS-MIKI MELINDA

Az ígéret betartását sürgetik

Nyílt levél a miniszterelnökhöz és a szállításügyi miniszterhez

Nyílt levélben fordult Viorica Dăncilă miniszterelnökhöz és Răzvan Cuc szállításügyi miniszterhez Nagy András volt szászrégeni polgármester, jelenlegi tanácsos, akinek a kezdeményezését felkarolta Márk Endre, Szászrégen alpolgármestere, Demény Árpád, Beresztelke alpolgármestere, Milășan Ioan, Faragó és Veres Vasile, Mezőkirályfalva község elöljárója is. A beadványban azt kérik, hogy minél előbb fogjanak hozzá a Szászrégen és Kolozsvár közötti, a Mezőségen áthaladó 16-os számú országút Maros megyei szakaszának (DN16) főjavításához.

A levélben egyebek mellett az áll, hogy a szóban forgó út az ország közepén Maros, Kolozs és Beszterce-Naszód megyék településeit köti össze, alternatív megoldást kínál az E60-as országút kikerülésére, és sokkal rövidebb az út Marosvásárhely és Kolozsvár között. S míg a Kolozs megyei szakasza rendben van, Beszterce-Naszód megyében is befejezték az aszfalto-

zást, a Maros megyét érintő rész majdhogynem használhatatlan, évek óta csak kátyúznak. Mintegy 35 km felújításáról van szó.

Ezt az ügyet az elöljárók felvetették május 16-án is, amikor Viorica Dăncilă miniszterelnök Szászrégenben járt, és szóvá tették március 6-án is Răzvan Cuc szállításügyi miniszter szászrégeni látogatása alkalmával. Mindkét esetben az említett politikusok megígérték, hogy rövid időn belül megoldják az ügyet. Azóta természetesen nem történt semmi. Azért fordultak nyílt levéllel hozzájuk a beadványt aláírók, hogy megsürgessék az út főjavításához, aszfaltozásához szükséges lépéseket.

Nagy András kezdeményező megígérte, hogy a nyílt levélre küldendő hivatalos választokat eljuttatja majd szerkesztőségünkbe, így mi is értesíthetjük az érdekelteket, hogy történt-e előrelépés az ügyben.

(V.GY. – NÉPÚJSÁG)

A 37-es

Augusztus 3-án egy rendezvény után a párommal taxival mentünk haza. Reggel kerestem a telefonomat, de nem találtam. Az összejövetelem mi pakoltunk össze, gondoltam, letettem az asztalra, és ott maradt. Vasárnap délelőtt visszamentünk a rendezvény helyszínére, de a telefont nem találtuk. A páromnak mondtam, hívja a számomat, hátha meghalljuk a csengetését. Járkáltam a termekben, de nem hallatszott semmi, amikor valaki felvette, és beleszólt egy román férfi a telefonba. Nagyon meglepődött a párom, mert ezen a telefonon csak magyar bejelentkezést szo-

kott hallani. Beszélgettek, és kiderült, hogy éjjel a taxiban kiesett a zsebemből a telefon. A taxis felajánlotta, hogy odahozza, mert így a biztos. Meg voltam hatódva.

Milyen szerencsém volt, hogy pont egy ilyen ember volt éjjel a sofőrünk! Hiszen eltehetette volna a telefont, soha nem tudtam volna meg, hol hagytam el. De ő visszahozta. Sajnos, a nevét nem tudom, csak annyit, hogy egy világos színű, egyterű taxival utaztunk, nagy 37-es számmal a hátsó részén. Nagyon köszönöm neki.

EGY HÁLÁS UTAS

„Röpülj, páva, röpj”

AZ ARADI VÉRTANÚK EMLÉKÉRE

Karitatív előadás a diákszínjátás támogatásáért

2019. október 6., vasárnap – szászrégeni Eugen Nicoară művelődési ház

Közreműködnek:

nagykőrösi Arany János Református Általános Iskola

Petru Maior Iskolaközpont

Piccolino gyermekkórus és furulyazenekar

Vadrózsa néptáncsoport

Csim-Bumm ifjúsági és gyermekszínház

Cum Jubilo kórus

In Aeternum együttes

a Vécsi vár őrei csoport

A Humana Regun Egyesület mindenkit szeretettel vár az előadásra!

Lelkészeiktatás Abafáján

Augustus 4-én lelkeszeiktató ünnepi istentiszteletre került sor Abafáján. A nyugdíjba vonult Magyarosi Levente lelkipásztor helyét Székely Levente vette át. Igét hirdetett nt. Veres Róbert esperes, a beiktatási szertartást köszöntőbeszédet követték, majd ünnepi műsorral és közös ebéddel zárult a lelkeszeiktatás.

Ezúton is köszönetet mondunk Magyarosi Levente leköszönő lelkesznek. Egészséget, békeségben és szeretetben eltöltendő hosszú nyugdíjas éveket kívánunk neki kedves családja körében.

Székely Levente beiktatott lelkeszt Nádudvari Nagy János versével köszöntjük új gyülekezetében:

Biztató köszöntés

*Hogyha küld az Úr, menni kell!
Nem Jónásként megfutamodni.
És ha nehéz is új órhelyen
a nagy munkának nekifogni
mindent vállaló hittel,
ahogy azt az őseink tették:
mert csoda csak akkor történik,
s nincs hátrálás, lehetetlenség.*

*Sátán lelke akárhogy támad,
hogy megingasson és kedvet szegjen,
hisz a kihűlő szívek többé
nem lobognak már melegben
lassanként ürülő templomban,*

Az abafáji református templom és parókia. Fotó: Magyar Hunor

Lelkeszeiktatási ünnepség

*hova nem jönnek csak a vének;
mert ifjak ajkán már ritkán zendül
régi zsoltár, templomi ének.*

*Az Igét mégis hirdetni kell!
Széledő nyájat összeszedni,
a messze elbarangolókat
a jó Pásztorhoz visszavezetni,
ki az örök lét ajándékával
várja a hozzá térő embert,
s ráderíti a végső napon
a feltámadást fénylő reggelt.*

*Téged e helyre azért küldött,
hogy ezt hirdesd e széledő népnek,
mert minden elmúlik: csak az Ige
marad meg végső menedéknek!
Csak Jézus megváltó szeretete,
e mindent megbocsátó jószág,
ami, ha szívünk átragyogja:
úgy megszépül e zord valóság...*

*Küldött az Úr és ide jöttél,
szavának engedelmeskedve.
A hit hatalmas paizsával
és kardjával felfegyverkezve.
Ő áldja meg minden munkádat
gazdagon a Szentlélek által,
e világon a legszentebb tett:
a lélekmentés diadalával.*

„Magyarnak lenni: nagy s szent akarat”

Augusztus 26-án, hétfőn délután a Humana Regun Egyesület szervezésében a Petru Maior városi könyvtár előadótermében „Magyarnak lenni: nagy s szent akarat” címmel tartott ünnepi előadást a **Szent Mihály Szekere Vándorszínház**.

Valter Ferenc, a Magyar Állami Operaház magánéneke-se, Spengler Krisztina zongoraművész, valamint Bári Boglárka és Blanárik Viktor néptáncosok előadásukban felidéztek a hazakeresés és az államalapítás néhány pillanatát, megelevenítették István király udvarát.

Dallal, szóval, muzsikával, tánccal, verssel, rövid jelenetekkel ünnepelték Szent István királyunkat, magyarságunkat.

A 2009-ben alakult vándorszínház több száz előadásában az országban és a határon túl is célul tűzte ki a művészi értékek, eszmények ápolását, éltetését, továbbörökítését az előadóművészet keretében. A színház hivatása véleményük szerint az, hogy a teremtett világot, az élet teljességét ábrázolja, melynek része az ember. Lelkiség és őszinteség hassa át; kifejezőmódjában ízlés és mérték legyen. Örömet és reményt nyújtson minden baj és nehézség ellenére.

Vándorszínházként működve, az anyagi lehetőségektől függetlenül, mindenki számára elérhetővé szeretnék tenni előadásait a Kárpát-medence magyarok lakta vidékein. Fontosnak tartják a kapcsolattartást a határon túli magyarsággal, így is erősítve a nemzet összetartozását, egységét. A színház és a pódium műfaját, valamint a zenés és prózai színházat ötvözve előadásuk formája rendhagyó, tartalmukban újszerű megközelítésekkel. Műsoraik szinte bármilyen helyszínen megvalósíthatók. Kis költségvetéssel, kevés eszközzel, de kreativitással és mozgékonyasággal szeretnék színvonalas színházi élményt nyújtani, és előadásait minél több emberhez eljuttatni.

A szászrégeni műsornak egyebek mellett része volt: Erkel Ferenc István, a király, Bánk bán (Magyar tánc) és a Himnusz, Liszt Ferenc Ave Maria, Kodály Zoltán Hány János (részlet), Babits Mihály 1940, Sajó Sándor Magyarnak születtem, Arany János Buda halála (részlet).

Ezúton is köszönetet mondunk a művészeknek, valamint a Csillag Egyesületnek és az R M D S Z szászrégeni nőszervezetének az előadás támogatásáért.

MENYEI ILDIKÓ

Konfirmandusok Alsóbölkényben

Gyülekezetünkben három fiatal tett bizottságot hitéről és kötelezte el magát fogadalomtétellel Krisztus egyháza mellett. Hálásak vagyunk értük és mindazokért, akik lehetővé tették, hogy ez a meghitt ünnep megvalósuljon gyülekezetünkben. Köszönetet mondunk Balázs Csabának a szép képért.

Köszönjük Istenünknek, hogy kegyelmesen megtart bennünket, és hogy Moldovan Alice, Kiss Róbert és Májér Alex nagy erőfeszítések árán ilyen kiválóan kitartott a felkészülésben. Hordozzuk imában őket! Isten áldja meg az Alsóbölkényi Református Egyház-község hitvalló gyülekezetét!

Soli Deo gloria!

**RÁD ANDRÁS LÁSZLÓ
LELKIPÁSZTOR**

Alsóbölkényi konfirmandusok és a presbitérium

Alsóbölkényi fiatalok Angyaloson

Július 22–26. között felejthetetlen élményben volt részük ifjainknak, amikor egyhetes táborban vettek részt. A hitmélyítő, közösségépítő tábor az Emberi

Erőforrások Minisztériuma által egyházi közösségi célú programok és beruházások támogatására meghirdetett pályázati támogatás segítségével valósult meg.

Hálásak vagyunk a pályázatot lebonyolító Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt.-nek, hogy fiataljaink eljuthattak Angyalosra és környékére, ahol a gyülekezet vendégszeretete révén megtapasztalhattuk összetartozásunkat, valamint a tartalmas programokban való részvétel által megerősödött közösségként térhettünk haza.

Egyházunk büszke fiataljaira, akik példamutató magatartással és keresztyén hivatásukhoz méltó módon vettek részt ezen a közösségi rendezvényen.

**RÁD ANDRÁS LÁSZLÓ
LELKIPÁSZTOR**

Megerősödött közösség

Isten adjon nekik békés nyugodalmat és örök emléket! ÚZVÖLGYI MEGEMLÉKEZÉS

Augusztus 26-án azoknak a székely határvédőknek a hősiességére emlékezünk, akik éppen akkor teljesítettek szolgálatot a haza védelmében Úzvölgyében, amikor a szovjetek elérték a magyar határt. 310 honvédről van szó, akik gyakorlatilag megfelelő fegyver nélkül tartották a frontvonalat déli 12 és délután 4 óra között. Közülük 70-80-an maradtak életben, ők még aznap részt vettek a segítségükre siető két zászlóalj további harcaiban, nagy károkat okozva az oroszoknak. Augusztus 26-a a kiállítás, a hazafiasság szimbóluma is, hiszen az Úzvölgyébe betóduló oroszokkal szemben nem sok eséllyel küzdöttek a helyi

származású határőrök és a sepsiszentgyörgyi 11. székely határőr zászlóalj tagjai, de mégis helytálltak, megtették, amit megkövetelt a haza.

Augusztus 26-án évről évre Úzvölgyébe megyünk. A temetőben található emlékhelyen a hősökre emlékezünk, akik életüket adták a hazáért. Fiatalok voltak, szeretni akartak és szeretve lenni, s nemes cselekedetük révén példaképpé váltak számunkra.

Isten adjon nekik békés nyugodalmat és örök emléket!

A megemlékezésen több ezren vettek részt. Az eseményen a II. világháború úzvölgyi csatájának 75. évfordulójára emlékeztek, és a résztvevők lerótták kegyeletüket a temetőben nyugvó hősök emléke előtt.

Borboly Csaba megyei tanácselnök külön köszöntötte a megemlékezésen jelen lévő vitéz *Bartha Mihályt*, aki részese volt az említett csatának.

Amikor felkérték *Böjte Csaba* ferences szerzetest, hogy legyen az ünnepség szónoka, elgondolkodott azon, hogy Jézus vajon mit mondott volna az Úzvölgyében összegyűlt emlékezőknek, mivel vigasztalta volna őket a sírkertben történt kegyeletsértés után. A szerzetes meglátása szerint Jézus csak tényeket közölt volna. Talán elmesélné, hogy a tavaszi EP-választások alkalmával 500 millió személy egymásnak feszült, az erőviszonyokat feszítették, majd végül felállt egy olyan bizottság, amely Európát irányíthat-

A megemlékezésen

ja. A nagy dolog az, hogy ezalatt nem halt meg senki, nem voltak polgárháborúk, ez pedig Isten szeretetének a jele. Európában nagyon fontos dolgokról nagyon sok ember tud úgy dönteni, hogy az nem kerül vérengzésbe – fejtette ki a megemlékező istentisztelet szónoka. Ez a remény jele lehet számunkra, hiszen rengeteg kegyetlenség történt népünkkel a múltban, most azonban mégis itt vagyunk együtt. Ez a remény, a bizalom és a megmaradásba vetett hit ereje.

Mint fogalmazott: az a dolgunk, hogy a követ, amivel megdobnak, összeszedjük, és hidat építsünk belőle. „Ezt az országot egész biztosan csak együtt tudjuk tündérkertté tenni. Valahogy a román testvéreinknek el kell mondanunk, hogy nem az a baj, hogy hol van egy temetőben a kereszt, hanem hogy a fiataljaink, a tanáraink és az orvosaink elmennek, itthagynak bennünket. Biztatnunk kell a jó szándékú román embereket, hogy értsék meg: ha a társadalomban feszültség van, akkor nem lehet eredményt elérni. Mert ha ennek az országnak jó a mi verejtékes munkánk és a pénzünk, amit adóként befizetünk, akkor legyen jó a zászlónk is, a himnuszunk is, a nyelvünk is. A törvények mindenkire egyformán legyenek érvényesek” – összegzett felszólalásában Böjte Csaba.

FAGY

Forrásanyag: Maszol.ro, Vitézi Rend, Székelyhon

Helikoni emlékünnepség Marosvécsen

Augusztus 10-én a marosvécsi kastélyparkban emlékeztek meg az egykori házigazdákról, Kemény Jánosról és családjáról, valamint a helikoni írókról, akik megpróbálták erejük és hitük szerint jobbítani a világon.

H. Szabó Gyula bevezetőjét követően Ördög Ferenc marosvécsi polgármester szólt annak a közösségnek a nevében, amely minden körülmények között ápolta és ápolja Kemény János és a helikoni íróközösség emlékét. A vécsi zenélő gyermekek közreműködésével Benkő Mihály helybeli református lelkész tartott zenés áhítatot. A helikoni íróparlament mártírjai közül Járosi Andor egykori evangélikus lelkész, a magyar Wallenberg emléket idézte, akit a Kolozsvárra bevonuló orosz katonák hurcoltak el, és hetven éve annak, hogy a halálát követő ötödik évben halottá nyilvánították. Ugyancsak hetven évvel ezelőtt, 1949 márciusában a magyar nemesi családokhoz hasonlóan Kemény Jánost is kilakoltatták a kastélyából, ami a helikoni találkozók háború utáni újrakezdésének is végét vetett.

Az Erdélyi Helikon összes tagja mártírnak tekinthető, hiszen zord idők viharában vállalták az itthonmaradást, az örökös fegyverben állást, a vallani és vállalni attitűdöt, amelyről túl keveset és túl halkán beszélünk. Annyira halkán, hogy a mai fiatal nemzedék nem tud róla, hogy mi történik és minek kellene történnie – mondta a lelképásztor, majd Járosi Andortól idézte, hogy itt maradni, itt élni, itt meghalni – ebből születik az erdélyi irodalom, s ha így van, magától értetődő jellemzője a szolgálat. Nekünk nagyon komolyan kell vennünk az életet, mindig fegyverben állunk, örökös veszélyben, de a helyzet fölél kerekedő bizakodással és bizakodó bátorsággal – hangsúlyozta. Addig van magyar életünk, míg értékeink vannak, míg felvevőképességünk van, míg küzdeni tudunk megtartásukért. Az erdélyi irodalom mélységesen etikus, hiszen az Erdélyi Helikon íróközössége a gyűlölködés tombolása idején (akár a Vasgárda keltette, akár a liberálisok) román irodalmi értéket ismertetett, szász irodalmi értéket tolmácsolott, és miközben elismerte a másik létjogosultságát, körömszakadtáig védte a miénket.

Benkő Mihály a kilencven évvel ezelőtt a Vécsi Szövetségnek a helyi református templomban tartott első üléséről is megemlékezett, amelynek programja a református egyház belmissziói programját képezte és képezi ma is.

Az Egerből érkezett vendégek emlékezetes műsor-

A vendégek

ral jöttek Marosvécsre. Lisztóczy László irodalomtörténész, pedagógus 1997-ben alapította a Dsida Jenő Baráti Kört, hogy az akkor kevésbé ismert költő munkásságára és a határon túli magyar irodalmi értékekre irányítsák a figyelmet. Az évek során könyvek kiadását támogatták, előadásokat, kiállításokat, szavalóversenyeket rendeztek, határon túli szerzőket, művészeket láttak vendégül. A helikoni találkozón a mártír költőkről, írókról tartott előadást, amelyet kísérőtársa, Ungvári P. Tamás előadóművész szavalata vezetett be Szilágyi Domokos *Rekvium* című versével.

„Oly korban éltem én e földön, / mikor az ember úgy elaljasult, / hogy önként, kéjjel ölt, nemcsak parancsra...” – idézte Radnóti Miklós *Töredék* című versét az iszonyatról, amit a költészet erejével lehet a legjobban megközelíteni. Beszélt arról, hogy Bóka László *Magyar mártír írók antológiája* című kötetében 72 szerzőt említ, akik a holokauszt áldozataivá váltak. Az anyaországi szerzők mellett több erdélyi író neve is szerepel, köztük a Galgón orvosként dolgozó Bárd Oszkáré, a gyergyói baloldali beállítottságú Salamon Ernőé, akit Mussolini katonái lőtték agyon.

Az anyaországi áldozatok közül Sárközi György neve hangzott el, aki zsidó származása ellenére hívó katolikussá vált, bensőséges hangú költeményeket írt, a *Válasz* című folyóiratot szerkesztette és a népi mozgalom politikai és művészeti vezére volt. Súlyos betegen munkaszolgálatra hurcolták, ahol 1945-ben halt meg. Megemlékezett Szerb Antalról, minden idők egyik legjelentősebb irodalomtörténészéről, akinek könyvét gimnáziumi hittantanára adta a kezébe, és elementáris erővel hatott rá. Beszélt Radnóti Mik-

lósról, akinek idillt és tragikumot ötvöző versei hiteles dokumentumok a fasizmus, a munkaszolgálat iszonyáról, s akinek *Nem tudhatom* című költeménye az egyik legszébb magyar hazafias vers, annak ellenére, hogy a költőt nemcsak a magyarsághoz, az élethez való jogától is megfosztották. Döbbenetes erővel szól *Második ecloga* című verse az elidegenedett, embertelen szemléletet képviselő pilóta és a pusztítás ellen szóló költő bátorságának szembeállításáról. Járosi Andorhoz hasonlóan Radnóti is ember tudott maradni az embertelenségben – hangsúlyozta az előadó. Majd megemlítette a Felvidéken és Kárpátalján tevékenykedő *Boldog Sálkaházi Sára* író, később a Szociális Testvérek Társasága apácájának példáját, aki élete árán közel száz lelket

mentett meg, amiért a jeges Dunába lótték. *Márton Áron* püspök pedig a kolozsvári Szent Mihálytemplomban elhangzott prédikációjában állt ki az üldözöttek védelmében – mondta az előadó, majd Radnóti *Nem bírta hát* című versének soraival zárta előadását: „*Ember vigyázz, figyeld meg jól világod:/ ez volt a múlt, emez a vad jelen, –/ hordozd szivedben. Éld e rossz világot/ és mindig tudd, hogy mit kell tenned érte,/ hogy más legyen.*”

Az ünnepély koszorúzással folytatódott, majd a várkastély udvarán a vécsi táncsoportnak tapsolt a közönség.

A következőkben a találkozót résztvevői megtekinthették a *Védőőrizet* című film első részének a bemutatóját. Témájáról *Filep Tamás Gusztáv* irodalomtörténész, a

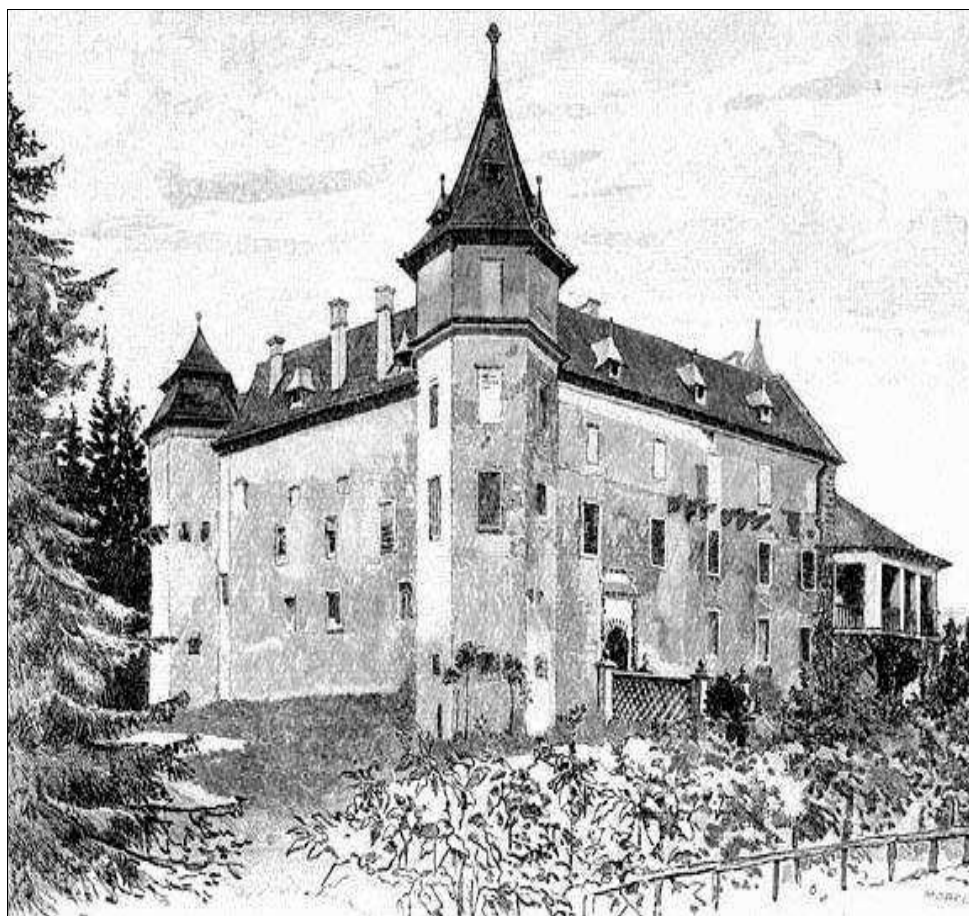
film szaktanácsadója mondta el, hogy azoknak az embereknek a sorsát örökíti meg, akik nem késültek mártírnak, mégis azok lettek. Olyan magyar ellenzéki politikusokról van szó, akiket el kellett tüntetni a színtérről, hogy ne zavarják a német uralmat. Körülbelül 10.000 embert tartóztattak le, a teljes demokratikus antitotalitárius magyar politikai elit képviselői mellett gazdasági kulcsembereket, szakszervezeti képviselőket, külpolitikai újságírókat, a náciellenes arisztokratákat, akik légerekbe kerültek, de nem a megsemmisítésük volt a cél, hanem túszként akarták felhasználni őket, ennek ellenére sokan közülük koncentrációs táborban haltak meg, nevük mégsem szerepel a történelemkönyvekben.

BODOLAI GYÖNGYI – NÉPÚJSÁG

Lélekharang

*A régmúlt épületei,
Kastélyok Tündérországa.
Letűnt varázs:
Feltámadunk...?
Életre kelünk,
Az Ige
Életet lehel belénk.
Közösség –
Nemcsak szavakban:
Tettek jelzik:
Itt vagyunk...
A Helikon szelleme él.
Marosvécs, Bonchida,
Keresd, Gernyeszeg,
Bonyha, Kutyalva:
Lélekharang ver,
Mint szív.
Hallod?
Halljátok?
Kalotaszeg lelke
A táj fölött száll:
Szemedbe nézek,
Kezedet keresem,
Nem vagy egyedül!
A lélekharang kong...
Hosszan, az időben.*

ROZSNYAI LÁSZLÓ

A vécsi kastély – korabeli metszet

Ezt tudtátok? (7.)

Adolf Hitler

Mai emberünk Adolf Hitler. Azt gondolom, kevés ember van, akinek Hitler nevének hallatán ne lennének rossz érzései. A világ egyik legnagyobb tömeggyilkosáról van szó, akinek beteg elméjéből olyan elméletek pattantak ki, amik nevében ártatlan emberek millióit ölték meg a második világháború idején. Tény, hogy ahhoz, hogy hatalomra kerüljön és elindítsa az emberiség történetének legvéresebb, kb. 60 millió

emberéletet követelő háborúját, az első világháborúban győztes hatalmak, főleg Franciaország túlzott bosszúvágyára volt szükség. Velünk, magyarokkal is égbekiáltó igazságtalanságot követtek el a trianoni békeszerződésben, de a németeket egyszerűen lenullázták, porig alázták. Törvényszerű volt hát, hogy egy ilyen mértékű vereségért a német nép néhány évtized múlva revansot fog venni.

Most hadd vonatkoztassak el a történelemtől; csak néhány meglepő, érdekes tényt sorolok fel Hitlerről.

Hitler, bár Németország vezetője volt, nem volt német! Osztrák volt, az Osztrák–Magyar Monarchia állampolgáraként, I. Ferenc József alattvalójaként született egy 15.000-es lélekszámú osztrák kisvárosban, Braunauban.

Saját bevallása szerint az egyetlen ember, akit életében szeretett, az édesanyja volt. Anyja képét mindig magánál tartotta, állítólag a kezében volt akkor is, amikor öngyilkos lett. Hitler 18 éves volt, amikor édesanyja rákbetegségben meghalt, és ez annyira megviselte, hogy a Mein Kampfban azt írta, véglegesen kihalt belőle a szeretet.

Bár Hitlert már saját nevé-

nyakönyvezték, apját még Schicklgrubernek hívták. Ezt a vicces nevet megváltoztatta anyai nagyszüleinek nevére, Hiedlerre. Azonban a hivatalos folyamat során elírás történt. Ha nem téveszti el a hivatalnok az új családnevet,

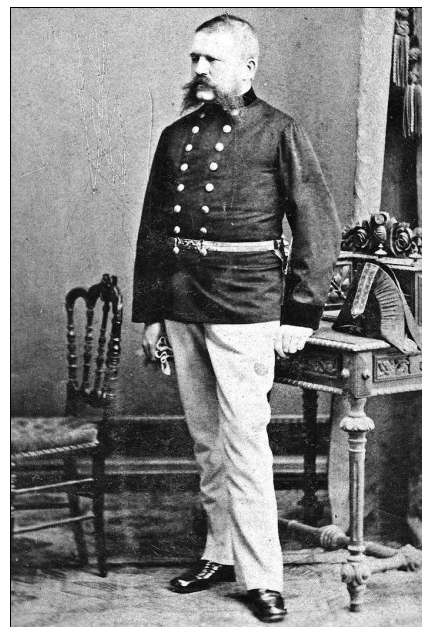

Gyerekkorában

a diktátort Adolf Hiedlerként ismerné a világ. Ha pedig nem történik meg a névcsere, akkor Adolf Schicklgruberként.

Hitler szülei másodunokatestvérek voltak, kormányzati engedéllyel házasodhattak csupán össze, hiszen kapcsolatuk vérfertőző volt.

Hitler négyéves volt, amikor Passaunál beleesett az Inn folyóba, és kis híján belefulladt. Egyik társa, Johann Kühberger beugrott

Az apja

a jeges vízbe, és kimentette. Kühberger felnőttként pap lett. Hátborzongató belegondolni, hogy miként alakult volna a történelem, ha nem sikerül megmentenie...

Hitler nem volt jó tanuló. Hatodikos korában megbukott, osztályt kellett ismételnie. Később kétszer nem vették fel főiskolára, majd miután felvették, kicsapták.

Az első világháborúban katonaként vett részt, és meg is sebesült. Egyes állítások szerint egyik heréjét ellőtték, de erre nincsenek egyértelmű bizonyítékok. Az viszont tény, hogy 1918-ban egy gáztámadás során ideiglenesen megvakult, és hangja is a gáz miatt maradt

Az anyja, Clara Hitler

olyan rekedt haláláig. Rettenetesen szégyenlős volt. Soha nem mutatkozott ruha nélkül senki előtt, de még rövid ujjú blúzban sem. Az orvos előtt sem! Mindig egyedül mosakodott, és kabátját, zakóját még a legnagyobb melegben sem vetette le.

Huszonéves volt, amikor Bécsbe költözött, és festőművésznek állt. Vízfestékekkel készült képeit eladta, így próbált megélni. Ebben az időben egy ideig hajléktalanként tengették Bécs utcáin.

Jellegzetes bajuszformáját akkor alakította ki, amikor hagyományos formájú bajsa akadályozta a gázálc felvételében, miközben az első világháborúban a fronton harcolt.

Több betegségben is szenvedett. Azonkívül, hogy bélpanaszai miatt állandóan fel volt fújódva, ötvenéves kora körül Parkinson-kóros lett. Élete utolsó éveiben a bal kezét, ami folyton remegett, a jobb kezével fogta le, vagy szorosan a teste mellé szorította, hogy ne lássák, hogy remeg.

A Führer szó szó szerint vezért jelent, a német nép vezérét. Jogiag először kancellár, azaz miniszterelnök volt, később vonta össze az államfői és a miniszterelnöki pozíciót.

Hitler kábítószerfüggő volt. Or-

Mussolini és Hitler

vosa minden reggel adott neki egy amfetamininjekciót. Alkalmanként kokaint és ópiumszármazékokat is fogyasztott.

Hitlernek egy nővére és két féltestvére érte meg a felnőttkort. Egyetlen vér szerinti testvérét Paula Hitlernek hívták, és a nyilvánosság előtt teljesen elvonnulva élt 1960-ban bekövetkezett haláláig. Paulán kívül Hitlernek egy unokaöccse élt halálakor, aki közvetlen, vér szerinti rokona volt, férfiágon ő volt az utolsó Hitler. William Patrick Hitlernek hívták, Angliában élt. Willam Patrick Hitler állítólag megfogadta, hogy nem vállal gyereket, hogy szakadjon meg a család vérvonala. 1987-ben halt meg.

Hitler braunauai szülőházát

lebontották, hogy ne legyen neonáci zarándokhely. Helyére egy emlékmű került, a következő felirattal: „A békéért, a szabadságért és a demokráciáért, soha többé fasizmust! Milliók halála emlékeztet erre.”

Sokan ismerjük és szeretjük az úgynevezett hitlerszalonnát. Ez egy nagyon sűrű, késsel vágható lekvár, sütőben sült süteményekbe szokás tenni tölteléként, de önmagában is nagyon finom. Ezt csak mi, magyarok hívjuk így. A lekvár a nevét a második világháborúban kapta, amikor a boltok-

Hitler halott

ban nem volt kapható hús, ezért az emberek leginkább ez a gyümölcskészítményt ették. A nép, nem kis gúnnyal, Hitlerről nevezte el ezt az edelt.

Hitler személyesen soha nem keresett fel egyetlen koncentrációs tábor sem, miközben pl. Himmler többször járt Auschwitzban is.

Első szerelme egy zsidó származású lány volt, de gyáva volt megszólítani...

A háború előtt Nobel-békedíjra jelölték! Néhány órával azelőtt, hogy a szovjet csapatok elfoglalták volna a bunkerét, feleségül vette a több mint tíz éve vele élő élettársát, Eva Braunt, majd mindketten öngyilkosok lettek. Hitler meghagyta, hogy holttestét égezzék el, azonban a rendelkezésre álló benzin kevés volt ahhoz, hogy elhamvadjon. A szovjet csapatok megtalálták a feketére égett holttestet, majd Magdeburgban, később pedig egy Rathenow nevű kisvárosban temették el. 1970-ben aztán a csontokat elhamvasztották, kivéve a koponyacsont felső részét, amit ma Moszkvában őriznek.

(képek forrása: www.flickr.com
olvass-erdekessegeket.blog.hu)

DÓRA TIBOR

Azt a szót, hogy gentleman, pontosabban azt a mondatot, hogy én gentleman vagyok, a középső sógorától hallotta az idős kertészmérnök többször is. Legelőször akkor, mikor egyszer kézzel mosogatott el a sógor a hűgánál a konyhában, s mikor azt kérdezte tőle a hugi, hogy hát hogyhogy? Hát úgy, hogy én gentleman vagyok. Ezt mondta a hűgának a báty. Másodszor akkor suvadt az idős kertészmérnök fülébe a szó, mikor hiába volt hideg a nyári pavilonban, és hiába esett az eső odakint, mert a sógor nem akart a házban cigarettázni. Harmadszor pedig, nahát, az különös volt. Kora reggel volt aznap, mikor elment a sógor őzlábgombát gyűjteni ama kicsi falu sűrű erdejébe. Késő este lett, mire hazakeveredett egy marék gombával, pontosan őzlábbal, fáradtan, éhesen, szomjasan. Izgult érte a mérnök is, a mérnökné is, csak annyi, hogy tudták, profi gombász a tesó, aki mérgező szárat s kalapot véletlenül se gyűjt. Kikérdezték, mi történt, hogy olyan soká elvult. Az történt, mondta, hogy eltévedett amott az erdőben, hiába figyelte a fák törzsén a mohát. Rápótolt: az, aki egyszer sem

téveszt utat az ismeretlenben, nem igazi gentleman.

A minősítés, vagyis az a cudar önminősítés úgy ragadt aztán az idős kertészmérnökre, ahogy a himlő ragad gyermekre vagy bélyeg a külföldre szánt gyors levélre. Ha valami váratlan jót tett a feleségével, az idős kertészmérnöknével, márpedig egyszer-kétszer olyant is elkövetett, akkor mindig azt mondta, hogy csakis azért cselekedett úgy, ahogy cselekedett, mert ő gentleman. Nemrég piros rózsacsokrot vett az asszonynak a kisebbik fiúk születésnapja alkalmából. Kedves mosollyal adta át a virágot s azzal a négy szóval, hogy lám, milyen gentleman vagyok. Tömjénezd magad, csak tömjénezd, szólt a mérnökné asszony furcsán, mintha már-már durcával.

Két barackfa állt a porta kisebbik udvarán, de tényleg állt, múlt időben. Őszi. Hatalmasakat termelt. Nem sárgadinnyeteszéseket, de öklömnyieket. Nem szöröseket, de simákat. Zöldespirosakat. Édeseket, zamatosakat. Pontosán a kertészmérnökné asszonynak valókat, hogy számolatlanul fogyasztassa őket. Hogy büszkén dicsekedhessék velük. Aztán öregedni kezdtek azok a fák. Kiöregedni. Az egyik már rügyet se szült, nemhogy barackot. A másik még éltette egyik karját. Még gyümölcsöt is kínálgatott. Arra az ágra ugrott fel a kertészmérnökné nagyobbik fia akkor, amikor. Barackért. S hát leroppantotta, letörte, leszakította azt a kart. Punktum! Aztán hát nem úgy volt, hogy két kutya húzta, a harmadik nyúzta, a negyedik siratta, hanem úgy, hogy hárman sajnálták a sajnálható egyet.

Csendes őszi nyitott ajtót, ablakot a forró nyárra. Akkor, de még az elején beszélt az idős kertészmér-

nök az idős kertészmérnökné asszonnyal arról, hogy két őszibarackfa-csemetét kellene vásárolniuk, de nem akárhonnan, hanem csakis profi kertészetből. Aztán, ha találnának csemetéket, s ha vásárolnának is, rögtön elültetnék őket a nagykertbe. Telefon mindjárt a közeli kisváros kertészetébe. Hölgyné vette fel a telefont. Mi az hogy hölgyné? Kislány, a hangja szerint. Sajnálkozott. Azt közölte gyermekesen, hogy igen, szokott lenni őszibarackfa-csemete a kertészetükben, de jelenleg éppen nincs. Hogy mikor lesz? Nemsokára. Érdeklődjék a bácsi két-három nap múlva. Hát jó! A bácsi a porta nagykertjében jött-ment a nénivel együtt úgy, mint a falióra ingája az előszobában. Kínézta, kijelölte a csemeték helyét. Már-már ki is ásta, és ez nem vicc! Minthogy az sem vicc, hogy a harmadik napon újra telefonhoz nyúlt. Újra őszibarackfa-csemete iránt érdeklődött, kicsit türelmetlenül. És

újra csak hölgyné vette fel a telefont.

Azt közölte az érdeklődésre, hogy igenis van náluk a kívánt csemetéből. Az idős kertészmérnök azonnal az autójába, a Nyisszanj Miskába ugrott házipapucsban.

Az idős kertészmérnökné asszony

nem ugrott, nem ült autóba. Aztán kapcs, gáz, fék, gáz, fék, kapcs, húsz perc, s a kisvárosi kertészet kapuja mutatott bennebb már tilosat. Két hölgyné fogadta a mérnök urat. Két hölgyné? Inkább két csinos lány, de sajnálattal, mert elfogyott volt már az a csemete. Na bumm! Lesz még az idén? Lehet még valami? Ezt a kertészmérnök kérdezte. Igen, lesz még. Ezt a két csinos lány mondta egyszerre. Egyezkedjünk! Kérte a mérnök. Egyezkedtek. De nem csak, hanem. Meg is egyeztek. Napokkal később az idős kertészmérnök asztalán berregett a telefon. Ismerős hang volt benne, az egyik csinos leányé. Azt mondta, s örömmel mondta, hogy itt vannak a csemeték. Összesen kettő van belőlük, nagyon szépek, nagyon életrevalóak. Félretettük őket a mérnök úrnak.

Az idős kertészmérnök indult, de nem a kertészet kapujában fékezett elsőre, hanem egy kisbolt előtt. Két Mikulás-csokit vásárolt a boltból. A kertészetbe vitte őket. Ott megkapta a hölgynéktől a csemetéket. S akkor előállt a Mikulás-csokikkal, fűzött hozzájuk szöveget, valahogy ilyenformát: ezzel a két lappföldi bevándorlóval találkoztam a 84-es főúton. Megálltam mellettük. Felmutattam nekik a nyugdíjasigazolványomat, azt hitték, hogy rendőrigazolvány, s rögtön megadták magukat. Idehoztam őket szíves pártfogásért, ha nem baj! Életükben nem kacagtak akkorát a kertészlányok, amekkorát. A kertészmérnök, aki nem élt még annyit, mint az országútja, gentleman volt.

Évek teltek el azóta, de nem sok. Virágozik és terem mindkét barackfa.

RÉTHY ISTVÁN

Az igazi gentleman

Köszönjük, hogy megtisztelték jelenlétükkel!

SZERVEZŐK:

RMDSZ
SZÁSZRÉGENI
NŐSZERVEZET

RÁKÓCZI
SZÖVETSÉG

Kemény János Művelődési Társaság

VII.

2019. szeptember 5-8

SZÁSZRÉGENI MAGYAR NAPOK

A Szászrégen és Vidéke októberi számában részletesen beszámolunk a VII. Szászrégeni Magyar Napok rendezvényeiről.

Köszönjük a részvételt!

Köszönjük a támogatóknak és a médiapartnereknek!

Köszönjük a szervezőknek!

PARTNER:
Szászrégen
Önkormányzata

FŐTÁMOGATÓK:

Megvalósult
a Magyar Kormány
támogatásával

A rendezvény további támogatói: **Marosvécs Önkormányzata**

szászrégeni cégek és magánszemélyek:

- LARIX SRL -
- HORVÁTH PATIKA -
- PROBICONS SRL -
- CSENGE virágüzlet -
- DELTATHERM SRL -
- PAM SRL pékség -
- CONSIKOM SRL
- ELDI pékség -
- IDEAL FOOD PACK SRL -
- VERA pékség -
- NAVOFLEX SRL -
- PANSAB pékség -
- PERLA HARGHITEI -
- Balogh Levente -

Bátönyterenye
Önkormányzata

MÉDIAPARTNEREK:

NÉPÚJSÁG

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE

ERDÉLYI
MAGYAR
TELEVÍZIÓ

Vigyori – Vigyori – Vigyori

Egy idős bácsi mondja a műtőasztalon az operáló orvosnak (aki a veje):

– Figyelj oda, fiam, mert ha valami rosszul sikerül, és ne adj isten meghalok, akkor anyósod egyedül marad, és valószínűleg hozzátok költözik!

*

Egy fickó éppen füvet nyír, mikor látja, hogy a szőke szomszédaszony kijön a postaládához, és bebenéz. Nem talál semmit. Kis idő múlva ismét megjelenik, megint a postaládát fürkészi. Semmi. Mikor harmadjára is kijön, és a ládát nyitogatja, megkérdezi tőle:

– Elnézést, valami gond van? Mire a szőke:

– Nem értem, a számítógépem folyton azt írja, hogy levelem érkezett!

*

Három mérnök egy bizottság előtt érvel egy híd megépítésének elnyeréséért.

A japán mérnök:

– Mi megkezdjük a híd építését a folyó mindkét oldalán egyszerre, s középen a találkozást a GPS segítségével hajtjuk végre, maximum 1 cm eltéréssel.

Az amerikai mérnök:

– Mi is a folyó mindkét oldalán fogunk neki a híd építésének, s kö-

zépen a találkozást lézer segítségével hajtjuk végre, 2 mm eltéréssel.

A székely mérnök:

– Mi is a híd a folyó mindkét oldalán kezdjük építeni egyszerre.

– És középen hogy találkozunk? – kérdik tőle.

– Hát, ha találkozunk, jó, ha nem, akkor lesz két hidjuk.

*

Két vadász beszélget poharazgatás közben:

– Tudod, mikor kacsintottam utoljára az anyósomra?

– Mikor?

– Amikor célba vettem.

*

Az angol, a német és a cigány beszélgetnek és büszkélkednek. Angol: – Én a két kezemmel körbeérem a feleségem derekát. De nem azért, mert olyan nagy kezem van, hanem mert olyan karcsú a feleségem.

Német: – Az én feleségem ha ráül a lóra, a lába leér a földre. De nem azért, mert kicsi a ló, hanem mert olyan hosszú, formás lábai vannak.

Cigány: – Én reggel rácsapok az asszony fenekére, elmegyek a munkába, és mikor hazaérek, a fenekem még mindig remeg. De nem azért, mert olyan nagy, hanem mert olyan hamar hazaérek.

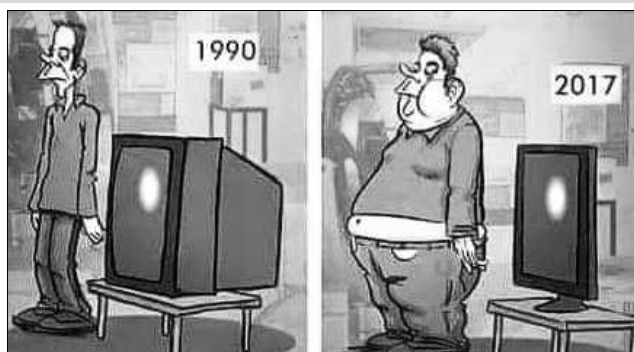
*

A cigány rendőrnek jelentkezik. A parancsnok így szól hozzá:

– Elég bátor vagy, cigány?

– Hát persze!

Erre a parancsnok előkapja a szolgálati fegyverét, és lelövi a cigány kalapját a

fejéről. A cigány meg se rezzen. A parancsnok megszólal:

– Látom, cigány, tényleg nem félsz. Tessék, itt van 200 lej, vegyél rajta egy új kalapot magadnak.

Mire a cigány:

– Hadnagy úr, a tönkrement nadrágomért nem kapok semmit?!

*

Az oroszok fellőnek két férfit és egy nőt a Holdra. Mikor egy hét után visszajönnek, a nő sír, kétségbe van esve.

– Mi a baj? – kérdezik a repülés-irányítók. – Mi történt?

– Első nap rendben megérkeztünk, 2. nap elhelyezkedtünk, 3. nap megalakítottuk a kommunista pártot, 4. nap megerőszkolt Szása, 5. napon Szergej.

A 6. napon meg erkölcsstelen magánéletem miatt szavazattöbbséggel kizártak a pártból!

*

Egy szőke és egy barna nem tud megosztani valamin. Mondja a barna:

– Tudod mit? Döntsük el egy pénzérmével. Feldobom, és ha fej lesz felül, akkor én nyertem, ha pedig írás, akkor te vesztettél.

– Ez így nem lesz jó – mondja a szőke. – A múltkor is becsaptál! Most fordítunk, ha írás lesz, akkor te nyertél, ha pedig fej, akkor én vesztettem...

**ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
FÁBIÁN GIZELLA**

**SZÁSZRÉGEN és
VIDÉKE**

Kiadja a SZÁSZRÉGENI
KOLPING CSALÁDI
EGYESÜLET
ISSN 1454-6183

Alapító tagok: Adorjáni László, Csernátóni József, Demeter József, Pakó Benedek, Márk Endre +

Újságtanács: Bözödi Sándor, Csernátóni József, Fábrián András György, Nagy F. Atilla, dr. Zsigmond Zsolt.

Főszerkesztő: Fábrián András György

Szerkesztőbizottsági tagok: Balla Árpád, Fülöp Bernadett, Kiss-Miki Melinda, Nagy F. Atilla, Nemes Árpád, Szabó Antal, Székely Rozália.

Weboldal: Madaras Péter

A műszaki szerkesztést és a nyomdai előkészítést az **IMPRESS KIADÓ** végezte.

Készült a marosvásárhelyi I. I. MUREȘAN ȘOMFĂLEAN ANDREI DORIN nyomdában.

A névvel és névjeggyel ellátott írásokért szerzőik felelnek.

Internet: www.regen-videke.home.ro

E-mail: madaraspeter1964@gmail.com

fandras59@yahoo.com

Ára: 3 lej